

(N° 24)

Chambre des Représentants.

SÉANCE DU 24 NOVEMBRE 1925.

Projet de loi relatif au transfert, à des associations sans but lucratif, des biens des congrégations hospitalières qui renoncent au régime du décret du 18 février 1809.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESSIEURS,

D'après les ordres du Roi, j'ai l'honneur de soumettre aux Chambres législatives un projet de loi relatif au transfert, à des associations sans but lucratif, des biens des congrégations hospitalières qui renonceront au régime du décret du 18 février 1809.

Les congrégations hospitalières jouissent de la personnalité civile par application du décret du 18 février 1809, et sont donc comprises, à ce titre, parmi les institutions visées à l'alinéa 2 de l'article 55 de la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, aux termes duquel les institutions et associations reconnues antérieurement à la mise en vigueur de la loi, restent soumises aux lois et statuts qui les régissent.

Par cette disposition, due à l'initiative de M. Woeste, qui appela l'attention sur la situation particulière des congrégations hospitalières, le législateur a entendu affirmer qu'il ne voulait pas priver, par voie d'autorité, les institutions en question de la législation spéciale dont elles bénéficient.

Il n'a pas été et ne pouvait être dans sa pensée de leur imposer une obligation absolue. Les discussions parlementaires, et notamment les déclarations de M. Tibbaut, rapporteur du projet de loi à la Chambre, le démontrent.

Rien n'empêche donc, en principe, les Congrégations hospitalières de se dissoudre, ni leurs membres de se former ensuite en association sans but lucratif.

Cette transformation serait souvent hautement désirable. Si le décret de 1809 présente des avantages pour les congrégations dont il s'occupe, il trace d'autre part à leur activité des limites singulièrement étroites. Or, l'assistance des pauvres et des malades a pris aujourd'hui une extension considérable. La con-

ception que l'on s'en fait, le mode suivant lequel elle s'exerce, se sont complètement modifiés, grâce au développement de la science sociale, aux progrès de l'hygiène et de la médecine.

Il est dès lors, de l'intérêt général que les Congrégations hospitalières puissent porter leur zèle et leur dévouement dans des domaines que leur interdit le décret de 1809, et adapter leur organisation à l'état nouveau en prenant la forme de l'association sans but lucratif.

Il leur est cependant interdit d'y penser dans la situation actuelle, aucune disposition légale ne réglant pour cette éventualité, le sort de leur patrimoine.

L'article 53 de la loi du 27 juin 1921 ne paraît pas, en effet, leur être applicable et, en fut-il autrement, encore ne concernerait-il qu'une partie de leurs biens.

Il y a là une lacune à combler.

D'autre part, la loi du 27 juin 1921 permet aux associations de déterminer librement le sort de leur patrimoine en cas de dissolution. Or, les biens des congrégations hospitalières ont été recueillis par elles en vue de leur faciliter l'accomplissement de leur mission charitable. Il convient de veiller à ce qu'ils conservent leur affectation.

C'est le double objet du présent projet de loi.

Le Ministre de la Justice,

PAUL TSCHOFFEN.

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 24 NOVEMBER 1925.

Ontwerp van wet betreffende de overdracht, aan vereenigingen zonder winstgevend doel, van de goederen der liefdadige congregatiën die afzien van het bij dekreet van 18 Februari 1809 ingevoerd regiem.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

MIJNE HEEREN,

Ter voldoening aan 's Konings bevelen, heb ik de eer bij de Wetgevende Kamers een ontwerp van wet in te dienen met betrekking tot de overdracht, aan vereenigingen zonder winstgevend doel, van de goederen der liefdadige congregatiën die afzien van het bij dekreet van 18 Februari 1809 ingevoerd regiem.

De liefdadige congregatiën genieten rechtspersoonlijkheid bij toepassing van het dekreet van 18 Februari 1809 en zijn, als dusdanig, begrepen onder de instellingen welke zijn bedoeld bij het tweede lid van artikel 55 der wet van 27 Juni 1921 op de vereenigingen zonder winstgevend doel, naar luid waarvan voor de instellingen en vereenigingen, die vóór het in werking treden van de wet werden erkend, de wetten en statuten blijven gelden die haar beheerschen.

Door deze bepaling, die in de wet werd opgenomen op initiatief van den heer Woeste, waarbij de aandacht gevestigd werd op den bijzonderen toestand van de liefdadige congregatiën, heeft de wetgever willen verklaren dat het er hem niet om te doen was aan die instellingen van gezagswege de bijzondere wetgeving te onttrekken waarvan zij het voordeel genoten.

Het lag niet in zijn bedoeling, en kon er trouwens niet in liggen, haar een absolute verplichting op te leggen. De Kamerdebatten en onder meer de verklaringen van den heer Tibbaut, verslaggever over het wetsontwerp in de Kamers, bewijzen zulks.

Principieel verzet er zich dus niets tegen dat de liefdadige congregatiën tot haar ontbinding besluiten en dat haar leden zich daarna samenvoegen tot een vereeniging zonder winstgevend doel.

Deze wisseling zou in vele gevallen zeer te wenschen zijn. Indien het dekreet van 1809 voordeelen oplevert voor de congregatiën waarop het betrekking heeft,

H

beperkt het anderzijds haar werkzaamheid binnen bijzonder enge grenzen. De zorg voor armen en zieken heeft echter thans een zeer grooten omvang genomen. De daaromtrent heerschende opvatting en de wijze waar opsteun wordt verleend, zijn heel en al gewijzigd dank zij de ontwikkeling van de sociale wetenschap en van den vooruitgang op gebied van gezondheidsleer en geneeskunde.

In het algemeen belang is het derhalve gewenscht, dat de liefdadige congregatiën ook van haar ijver en haar toewijding zouden kunnen doen blijken op het gebied dat haar bij decreet van 1809 is onzegd en haar inrichting bij den nieuwen toestand kunnen aanpassen door den vorm aan te nemen van een vereeniging zonder winstgevend doel.

In den huidige stand van zaken kunnen zij nochtans daaraan niet denken, daar bij geen enkele wetsbepaling is voorzien wat in dat geval met haar bezittingen gebeurt.

Artikel 53 der wet van 27 Juni 1921 schijnt inderdaad daarop niet van toepassing te zijn, en, al ware het anders, dan nog zou het slechts op een gedeelte van haar goederen betrekking hebben.

Daar is een leemte aan te vullen.

Aan den anderen kant wordt bij de wet van 27 Juni 1921 aan de vereenigingen toegelaten in geval van ontbinding vrijelijk over de bestemming van hun bezittingen te beschikken. De liefdadige congregatiën nu hebben haar goederen bijeengebracht met de bedoeling haar het vervullen van haar liefdadige taak te vergemakkelijken. Er dient voor gezorgd dat zij de zelfde bestemming behouden.

In dit tweevoudig doel voorziet het tegenwoordig wetsontwerp.

De Minister van Justitie,

PAUL TSCHOFFEN.

CHAMBRE
des Représentants.

KAMER
der Volksvertegenwoordigers.

Projet de loi relatif au transfert à des associations sans but lucratif, des biens des congrégations hospitalières qui renoncent au régime du décret du 18 février 1809.

Ontwerp van wet betreffende de overdracht, aan vereenigingen zonder winstgevend doel, van de goederen der liefdadige congregatiën, die afzien van het bij decreet van 18 Februari 1809 ingevoerd regiem.

ALBERT,

ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, Salut.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre de la Justice présentera en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE PREMIER.

Toute congrégation hospitalière qui renoncera au régime du décret du 18 février 1809 pour se constituer, par application de la loi du 27 juin 1921, en une association sans but lucratif ayant un objet charitable, pourra, sauf le droit des tiers, transférer à celle-ci tous ses biens meubles et immeubles, tels qu'ils seront constatés dans un inventaire dressé par devant notaire, en

ALBERT,

KONING DER BELGEN,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Op voorstel van Onzen Minister van Justitie,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Onze Minister van Justitie zal in Onzen naam bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp aanbieden waarvan de inhoud volgt :

EERSTE ARTIKEL.

Elke liefdadige congregatie, die van het bij decreet van 18 Februari 1809 ingevoerd regiem afziet om zich bij toepassing van de wet van 27 Juni 1921 in te richten als een vereeniging zonder winstgevend doel met liefdadige strekking, kan, behoudens het recht van derden, aan die vereeniging al haar roerende en onroerende goederen overdragen, zooals zij zullen beschreven

exemption des droits proportionnels d'enregistrement et de transcription.

La même exemption est accordée aux congrégations hospitalières qui, renonçant au régime du 18 février 1809, feront apport de leurs biens à une association sans but lucratif déjà constituée et ayant le même objet.

Les honoraires proportionnels dus aux notaires du chef des actes relatifs aux transmissions dont il s'agit aux deux alinéas qui précèdent, ne pourront dépasser 25 % du tarif légal.

ART. 2.

En cas de dissolution de l'Association sans but lucratif, les biens ne pourront être attribués qu'à une congrégation hospitalière constituée par application du décret du 18 février 1809 ou à une autre association sans but lucratif, ayant un objet analogue et qui se sera soumise aux dispositions du présent article.

Donné à Bruxelles, le 20 novembre 1925.

zijn in een inventaris, ten overstaan van een notaris opgemaakt met vrijstelling van de evenredige rechten van registratie en overschrijving.

Dergelijke vrijstelling wordt aan de liefdadige congregatiën verleend die, terwijl zij van het regiem van 18 Februari 1809 afzien, hun goederen inbrengen aan een reeds bestaande vereeniging zonder winstgevend doel, die hetzelfde oogmerk nastreeft.

Het evenredig loon, den notarissen verschuldigd wegens het opmaken van de akten betreffende de in beide vorige alinea's bedoelde overdrachten, mogen 25 t. h. van het wettelijk tarief niet overschrijden.

ART. 2.

Bij ontbinding van de vereeniging zonder winstgevend doel, mogen de goederen alleen worden toegekend aan een bij toepassing van het decreet van 18 Februari 1809 opgerichte liefdadige congregatie of aan een andere vereeniging zonder winstgevend doel en met gelijkaardige strekking, welke zich aan de bepalingen van dit artikel heeft onderworpen.

Gegeven te Brussel, den 20ⁿ november 1925.

ALBERT.

PAR LE ROI :
Le Ministre de la Justice,

VAN 'S KONINGS WEGE :
De Minister van Justitie,

P. TSCHOFFEN.